

§ 326

Valtuutettu Petra Malinin toivomusponsi koulu- ja päiväkotitilojen riittävydestä merkittävien asuntokaavojen yhteydessä

HEL 2018-006244 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen valtuuston 16.5.2018 hyväksymän toivomusponnen (Petra Malin) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä muille valtuuteuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 16.5.2018 Kulosaaren ostoskeskuksen asemakaavan muuttamista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää, että jatkossa kaikkien merkittävien asuntokaavojen yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota alueen koulu- ja päiväkotitilojen riittävyteen." (Petra Malin)

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että kaupunkiympäristön toimiala seuraa yhdessä kasvatus- ja koulutustoimialan kanssa palveluiden riittävyttä ja kehittää palvelutilaverkkoa jatkuvana prosessina, johon kuuluvat palveluhankkeiden kaavoittaminen sekä palvelutilahankkeiden ohjelmoiminen kaupungin vuosikellon mukaisesti yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Palvelutilaverkon kehittämisessä alueelliset tarkastelut ja selvitykset ovat tärkeä työkalu väestöennusteisiin pohjautuvan mitoittamisen lisäksi. Laajemmat tarkastelut tehdään yhteistyössä asukkaiden kanssa. Kaarelan, Puistolän ja Mellunkylän tarkastelut ovat esimerkkejä viimeaikaisista osallistamalla tehdyistä tarkasteluista. Myös keskeisten asemakaavojen yhteydessä on nykyisin teetetty erillisiä palveluverkkoselvityksiä.

Esimerkiksi Pasilan alueelle laadittiin alueen palveluverkon tarpeiden selvittämiseksi Pasilan palveluverkko -skenaariotarkastelu vuosille 2025–2040. Arabian tehdaskorttelin asemakaavaehdotuksen (nro 12470) valmistelun yhteydessä on laadittu vuonna 2018 valmistunut Arabianrannan ja Kalasataman palvelutilaverkkoselvitys. Meneillään olevista tarkasteluista voidaan mainita kesäksi 2019 valmistuva koillisen Helsingin suuria kaupunkirakenteellisia muutoksia tukeva Malmin palveluverkkoselvitys, joka kattaa Malmin ja Malmin lentokentän alueen lisäksi Tapaninvainion, Tapanilan ja Pukinmäen.

Tavoitteena on, että ennalta sovittujen asemakaavahankkeiden yhteydessä jatketaan palvelutilaverkkoselvitysten laatimista siten, että selvitykset kattaisivat vähitellen koko kaupungin alueen. Aiemmin tehtyjä palveluverkkoselvityksiä voidaan päivittää uusia kaavahankkeita laadittaessa. Tällöin kaavoituksessa pystytään huomioimaan yhteistyössä palveluita tuottavien toimialojen kanssa palveluiden riittävyys sekä varmistamaan lakisääteisten palveluiden, kuten koulu- ja päiväkotitilojen riittävyys.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa lausunnossaan systemaattisen ja koko kaupungin kattavan yhteistyön ja toimintatavan muodostumista, jossa palveluverkon kehittämistarpeet heijastuvat riittävästi 10 vuoden investointisuunnitelmaan ja jossa myös pidempi aikaväli on tarkastelussa.

Lopuksi

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, virkaehtosopimus

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.03.2019 § 160

HEL 2018-006244 T 00 00 03

Hankennumero 5264_176

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialat seuraavat yhteistyössä palveluiden riittävyyttä sekä kehittävät palveluverkkoa jatkuvana prosessina. Prosessiin kuuluvat palveluhankkeiden kaavoittaminen sekä palvelutilahankkeiden ohjelmoiminen kaupungin vuosikellon mukaisesti yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Palvelutilaverkon kehittämisessä alueelliset tarkastelut ja selvitykset ovat tärkeä työkalu väestöennusteisiin pohjautuvan mitoittamisen lisäksi. Laajemmat tarkastelut tehdään yhteistyössä asukkaiden kanssa. Kaarelan, Puistolän ja Mellunkylän tarkastelut ovat esimerkkejä viimeaikaisista osallistamalla tehdyistä tarkasteluista. Myös keskeisten asemakaavojen yhteydessä on nykyisin teetetty erillisiä palveluverkkoselvityksiä.

Esimerkiksi Pasilan alueelle laadittiin alueen palveluverkon tarpeiden selvittämiseksi Pasilan palveluverkko -skenaariotarkastelu vuosille 2025 - 2040. Arabian tehdaskorttelin asemakaavaehdotuksen nro 12470 valmistelun yhteydessä on laadittu vuonna 2018 valmistunut Arabianrannan ja Kalasataman palvelutilaverkkoselvitys.

Esimerkkinä meneillään olevista tarkasteluista voidaan mainita kesäksi 2019 valmistuva koillisen Helsingin suuria kaupunkirakenteellisia muutoksia tukeva Malmin palveluverkkoselvitys, joka kattaa Malmin ja

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Malmin lentokentän alueen lisäksi Tapaninvainion, Tapanilan ja Pukinmäen.

Tavoitteena on, että ennalta sovittujen asemakaavahankkeiden yhteydessä jatketaan palvelutilaverkkoselvitysten laatimista siten, että selvitykset kattaisivat vähitellen koko kaupungin alueen. Aiemmin tehtyjä palveluverkkoselvityksiä voidaan päivittää uusia kaavahankkeita laadittaessa. Tällöin kaavoituksessa pystytään huomioimaan yhteistyössä palveluita tuottavien toimialojen kanssa palveluiden riittävyys sekä varmistamaan lakisääteisten palveluiden, kuten koulu- ja päiväkotitilojen riittävyys.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa systemaattisen ja koko kaupungin kattavan yhteistyön ja toimintatavan muodostumista, jossa palveluverkon kehittämistarpeet heijastuvat riittävästi 10 vuoden investointisuunnitelmaan ja jossa myös pidempi aikaväli on tarkastelussa.

Käsittely

26.03.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa systemaattisen ja koko kaupungin kattavan yhteistyön ja toimintatavan muodostumista, jossa palveluverkon kehittämistarpeet heijastuvat riittävästi 10 vuoden investointisuunnitelmaan ja jossa myös pidempi aikaväli on tarkastelussa.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

19.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.03.2019 § 102

HEL 2018-006244 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä lähtökohtana, että kaikkien merkittävien asuntokaavojen valmistelun yhteydessä varaudutaan riittäviin päiväkotij- ja koulutiloihin. Vuonna 2018 voimaan tullut uusi yleiskaava mahdollistaa Helsingin merkittävän kasvun. Yleiskaavan tavoitteet lisäävät kasvatuksen ja koulutuksen palveluiden tarvetta eri puolilla kaupunkia. Helsingin uudesta asuntorakentamisesta runsas puolet toteutuu ns. uusilla alueilla, mutta jopa 40 prosenttia toteutetaan täydennysrakentamisalueilla. Yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa on tiivistetty, jotta voidaan varmistaa riittävät mahdollisuudet palvelujen järjestämiselle kasvavassa kaupungissa.

Uusien alueiden palvelutarpeiden arviointia tehdään säännöllisesti kaupunginkanslian aluerakentamisprojekteissa. Tässä työskentelyssä seurataan alueiden kehittymistä, asuntorakentamisen etenemistä, tarvittavia tonttivarauksia sekä arvioidaan palvelutilahankkeiden ajoittamista talonrakentamisohjelmaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu alueprojektien työskentelyyn.

Täydennysrakentamisen vaikutuksia palvelutilatarpeiden ajoittamiseen on vaikeampi ennakoida, koska täydennysrakentamisen toteutumisen aikatauluun vaikuttavat monet eri tekijät kuten esimerkiksi maanomistus. Lisäksi palvelutilatarpeiden arvioinnissa tukeudutaan olemassa olevaan palvelutilaverkkoon, sen mahdollisuuksiin ja riskeihin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta palvelu on lisännyt yhteistyötä kaavoituksen, kaupunginkanslian täydennysrakentamisalueidenprojektin sekä tietokeskuksen kanssa palvelutarpeiden arviointiin. Täydennysrakentamisen vaikutuksia tarkastellaan muun muassa toteuttamalla alueellisia palvelutilaverkkotarkasteluja. Tarkasteluja tehdään sekä asukkaita laajasti osallistaen että suppeampina kartoituksina. Pitkän aikavälin tonttij- ja tilatarpeiden arviointi painottuu laajempiin alueellisiin kokonaisuuksiin, ja tarkentuu yksittäisten asemakaavojen valmistelun yhteydessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on meneillään palveluverkko-työhön liittyvä selvitys, jossa tavoitteena on kuvata palveluverkkoprosessia toimialalla. Tavoitteena on selkeyttää palveluverkon suunnittelun periaatteita, linjauksia ja palvelutarpeiden ennakoinnin prosesseja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala työstää parhaillaan kaupunkiympäristötoimialan kanssa palvelutilaverkon kehittämiseen liittyviä prosesseja, joissa selkeytetään toimialojen rooleja, vastuita sekä toiminta-

tapoja. Lisäksi käytössä on työväline, jolla voidaan arvioida uuden kaavavaranannon aiheuttama koulu- ja päiväkotitilojen tarve lapsi- ja oppilasmäärinä sekä tarvittavina uusina palvelutontteina tai nykyisten tonttien kehittämistarpeina.

Kiinteistöstrategian toteuttamishjelmaan tullaan sisällyttämään toimenpiteitä, joilla halutaan varmistaa palvelutilatarpeiden ennakointia ja nopeampaa reagoitua muuttuviin tarpeisiin. Tavoitteena on rakentaa palveluverkkotarkastelua varten digitaalinen työväline, kehittää alueellisia tilatarkasteluja ja palveluverkkoselvityksiä, hakea välineitä tilojen toimivuuden arviointiin ja kartoittaa pysyvien väistötilojen järjestämistä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu aktiivisesti tähän kehittämistyöhön.

Lähtökohta on, että kasvatuksen ja koulutuksen kunnalliset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut ovat pääosin lähipalveluita ja niiden tulee sijoittua asumisen lähelle, siten että ne ovat helposti ja turvallisesti kävellen tai sujuvasti julkisella liikenteellä saavutettavissa. Palveluiden suunnittelussa hyödynnetään väestötietojen lisäksi tietoja palvelujen käyttöön liittyvistä muutoksista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala esittää vuosittain uudet tilatarpeet talonrakentamishjelmaan ta-
lousarviovalmistelun yhteydessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi